

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Основне академске студије права	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Основне академске студије	
Назив предмета		Савремене демократије	
Наставник (за предавања)		Проф. др Славиша Ковачевић,	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Славиша Ковачевић,	
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	6	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни
Услов			
Циљ предмета	<p>Циљ предмета је усвајање знања о теорији и пракси савремених демократија, развијање научних сазнања и способности које се тичу разумевања генезе, развоја, појмова и модела савремених демократских система и процеса, упоредивање различитих модела и демократских достигнућа у савременом свету, овладавање основних научних метода и приступа у поучавању савремених демократских система и процеса.</p>		
Исход предмета	<p>Савладавањем програма предмета кроз планиране активности и облике наставе/учења, очекује се да студент: (1) схвати и разуме појмове, теорије, процесе и односе у савременим демократијама; (2) сагледа међузависност демократског и правног система; (3) схвати и разуме демократске основе права и његове легитимности; (4) упоређује савремена демократска искуства и могућност њихове примене; (5) развије способности за самосталан, систематичан и критички приступ у анализи и функционисању савремених демократија.</p>		
Садржај предмета			
Теоријска настава	<p>Концепт демократије. Термин, појам и различита значења. Античка, нововековна и савремена демократија. Класификација и модели демократије. Ефекти теоријских подела демократије. Основне арене или поља демократије. Избори: појам, врсте и функције. Изборна кампања. Политичке партије као носиоци демократског процеса. Појам, компоненте и типологије. Организација. Однос партијског и изборног система.</p> <p>Студије случајева. Основне карактеристике демократије у САД: Изборни систем и изборна кампања. Фактори изборних преференција. Тврди довопартизам. Организација и финансирање партија. Политичка партиципација. Британска мажоритарна демократија: Карактеристике изборног система-метода. Изборна кампања и политички маркетинг. Двопартизам и трећа партија. Политичка партиципација. Основни принципи, институције и процеси канцеларског система СР Немачке: Мешовити изборни систем. Изборна кампања. Рационализовани партијски систем. Партијски спектар. Интересне групе, медији и политичка</p>		

	<p>партиципација. Демократски политички живот Шпаније: Карактер изборног система и изборне јединице. Изборна кампања и ефекти изборног система. Карактер и организација политичких партија. Принципи и карактер политичког система Швајцарске. Карактеристике изборног процеса. Стабилност партијског система. Групе за притисак. Белгијска консоцијација: етнонационализам и надгорњавање. Политичка култура консоцијације. Процеси демократизације у другој половини 20. века: трећи талас демократизације. Криза легитимности и дилема ефикасности. Политика спољних чинилаца. Узрок и узрочник. Трансформација ауторитарног режима. Стратегије транзиционих промена. Политички конфликти и равнотежа политичких снага. Консолидација и стабилизација. Конституционализација револуције. Развијање демократске политичке културе. Институционализација демократског политичког понашања. Сметње и прилике демократизације. Развој и политичко вођство. Транзиција у посткомунистичким друштвима. Наслеђе старог режима. Економски развој. Структурални и контекстуални проблеми. Шок транзиције и ауторитарни одговор.</p>			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)				
Литература				
1	Ђовани Сартори: Демократија – шта је то?, Подгорица, 2001.			
2	Вучина Васовић: Савремене демократије, I-II, Савремена администрација, Београд, 2006/7.			
3	Линц и Стефан: Демократска транзиција и консолидација, Београд, 1998.			
4	Хантингтон: Трећи талас – демократизација на измаку 20. века, Подгорица-Загреб, 2004.			
5				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45	15			
Методe извођења наставe	Предавања, вежбе, презентације, дискусије, консултације, индивидуални рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	0-20	писмени испит		
практична настава		усмени испит		52-100

колоквијуми	0-20		
семинари	0-12		
Списак тема по недељама			
1			Демократија у односу на друге врсте политичких система и државе. Демократија у историји политичких теорија. Савремена схватања и значења демократије. Класификација и модели демократије. Ефекти теоријских модела демократије. Претпоставке, услови и оквири демократије. Структурне карактеристике друштва и степени демократичности. Ефекти теоријских и емпиријских модела демократије.
2			Већина и мањина у демократији. Појам и врсте већине и мањина у демократији. Легитимитет демократске већине. Демократска процедура и демократска одлука.
3			Основни елементи демократије. Интереси, потребе, вредности. Јавност и јавно мњење. Политичка култура и демократија. Вишестраначки избори и демократија. Критеријум избора и изборне преференције. Изборна обећања и изборна очекивања. Демократске институције: појам и функције. Капацитет демократских институција.
4			Демократски систем САД
5			Британска мажоритарна демократија
6			Канцеларски демократски систем СРН
7			Швајцарски (кон)федерални модел демократије
8			Презентација семинарских радова и дискусија
9			Демократизација и транзиција. Четири таласа демократизације.
10			Трансформација ауторитарног режима. Криза легитимности и дилема ефикасности. Спољни и унутрашњи чиниоци демократизације.
11			Стратегије и модели демократизације. Либерализација, транзиција и консолидација демократије. Наслеђе и изгледи консолидације. Субјекти транзиционог процеса. Институционализација демократског политичког понашања.
12			Демократска транзиција у Србији. Основне карактеристике, специфичности и традиционално наслеђе. Структурални проблеми друштва. Исходи и ефекти изборних циклуса.
13			Презентација семинарских радова и дискусија
14			Презентација семинарских радова и дискусија
15			Сводна анализа наставног процеса и упис бодова